

ผู้ประกอบการนวัตกรรม กับบทบาทการสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่

INNOVATIVE ENTREPRENEURS AND THEIR ROLE
IN CREATING MODERN ORGANIZATIONS

จุฑามาศ พีรพัชระ*

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Chutamas Peeraphatchara*

Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon,
Bangkok, Thailand

*E-mail: chutamas.p@rmutp.ac.th

Received: 29-04-2023

Revised: 10-07-2023

Accepted: 14-07-2023

บทคัดย่อ

ผู้ประกอบการนวัตกรรม เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กร และใช้กลยุทธ์การจัดการให้องค์กรสามารถอยู่รอดและเติบโตได้ โดยปัจจุบัน มีบริบทความท้าทายที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องปรับบทบาทตนเองให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอบทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรมกับการสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่ ด้วยการทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ พบว่า บทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรมในการสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่มี 4 ด้าน ได้แก่ บทบาทด้านแนวคิดทางธุรกิจและการรับรู้ตนเอง บทบาทด้านความรู้และการใช้ความรู้ บทบาทด้านสังคม และบทบาทด้านการจัดการเทคโนโลยี โดยมีข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคตประกอบด้วย 1) การวิจัยบทบาทของผู้ประกอบการในองค์กรระดับชุมชน วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และระดับอุตสาหกรรมที่เป็นธุรกิจเฉพาะ ถึงแนวโน้มบทบาทของผู้ประกอบการที่ใช้นวัตกรรมจัดการองค์กรในอนาคต เพื่อตอบรับตลาดและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา 2) การวิจัยด้านผู้ประกอบการนวัตกรรมในรูปแบบสหวิทยาการ ที่คำนึงถึงการผสมผสานแนวคิดจากศาสตร์หลายแขนง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ภายในและภายนอกองค์กรเพิ่มขึ้น และ 3) การวิจัยพัฒนาทฤษฎีเฉพาะสำหรับนวัตกรรม ที่เน้นรูปแบบองค์กรในบริบทใหม่ที่เกิดขึ้น

จากการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้เข้าใจกระบวนการนวัตกรรมในการจัดการ และช่วยให้เกิดแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการและองค์กรสมัยใหม่เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการนวัตกรรม บทบาทผู้ประกอบการนวัตกรรม องค์กรสมัยใหม่ การสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่

ABSTRACT

Innovative entrepreneurs serve as the primary driving force behind organizations, employing management strategies to ensure their survival and growth. However, the challenging and ever-changing contexts of today necessitate entrepreneurs to adapt their roles accordingly. This academic article presents a systematic literature review to explore the role of innovative entrepreneurs in the creation of modern organizations. Through an examination of concepts, theories, and relevant research, four key aspects of their roles in modern organization creation were identified: roles in generating business ideas and self-awareness, leveraging knowledge and its application, social roles, and effectively managing technology. The article also provides suggestions for future research in this field. Firstly, there is a need to investigate the role of entrepreneurs in community organizations, community enterprises, small and medium-sized enterprises, and industry-level enterprises, with a specific focus on understanding the trends of entrepreneurial roles that utilize innovation in organizational management. Secondly, interdisciplinary research is encouraged, incorporating concepts from various scientific fields to enhance our understanding of both internal and external phenomena related to innovation entrepreneurship. Lastly, there is a call for the development of specific theories pertaining to innovation, particularly those organizational models in response to the dynamic global landscape, with a particular emphasis on innovation and technology. Such theories would aid in comprehending the innovation process in management and contribute to the creation of new concepts and theories relevant to modern entrepreneurs and organizations.

Keywords: Innovative Entrepreneurs, Role of Innovative Entrepreneurs, Modern Organizations, Creating Modern Organizations

บทนำ

ปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัล มีบทบาทสำคัญที่ทำให้องค์กรธุรกิจดำเนินงานในบริบทที่อยู่บนความเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง และเป็นส่วนสำคัญในการช่วยเร่งความเร็วของการเปลี่ยนแปลงนี้ (Ghezzi & Cavallo, 2020) ในขณะเดียวกัน เทคโนโลยีดิจิทัล ก็มีส่วนช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มและการใช้ประโยชน์จากแนวคิดทางธุรกิจใหม่ ๆ หรือใช้ประโยชน์ในการเปลี่ยนรูปแบบของธุรกิจสร้างวิธีการทำงานแบบใหม่โดยเรียกปรากฏการณ์เหล่านี้ว่าเป็นนวัตกรรมดิจิทัล (Kohli & Melville, 2019) ที่เกิดขึ้นพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ

หากพิจารณาถึงสถานการณ์เศรษฐกิจโลกของประเทศแกนหลักนั้น Krungsri Research (2023) ได้สำรวจพบว่า สถานการณ์เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวลงในปี 2566-2568 ด้วยสาเหตุของวิกฤตพลังงาน การแพร่ระบาดของเชื้อโรค ภาวะสงคราม การกีดกันทางการค้า และความก้าวหน้าที่รวดเร็วของเทคโนโลยีสมัยใหม่สำหรับประเทศไทยในการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศช่วยบรรเทาผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก แต่ยังมีประเด็นท้าทายเรื่องการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะ 3 ปีข้างหน้า ได้แก่ ความผันผวนของตลาดการเงินและความเสี่ยงต่อภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจ ความเสี่ยงจากภาวะสงครามในต่างประเทศ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ผ่อนคลายเป็นไ่ม่ นาน ที่ยังเป็นประเด็นทางการเงินกับธุรกิจในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของตลาดที่กดดันให้ธุรกิจต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการบริหาร

จัดการ ถือเป็นโลกแห่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะการดำเนินการทางธุรกิจที่ต้องการความรวดเร็วในการบริการเพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจของลูกค้า (Poopatanapong & Jearrajinda, 2020) ซึ่งแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 (Digital Government Development Agency, 2022) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การอำนวยความสะดวกภาคธุรกิจไทยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยสนับสนุนให้พัฒนาบริการออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัล ปรับปรุงกระบวนการที่เป็นอุปสรรคของธุรกิจ และมีระบบงานให้ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน

ปัจจัยสำคัญในการสร้างองค์กรอุตสาหกรรมให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน คือการยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เนื่องจากผู้ประกอบการเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (Ministry of Industry, 2022) เป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างในการเรียนรู้กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายขององค์กร สร้างค่านิยม เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม ปลุกฝังวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน และสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจด้วยการสื่อสารแบบสองทาง ส่งเสริมการปฏิบัติงานและกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อผลการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรม ซึ่งต้องสามารถแสดงบทบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Jituea, Kittisaknawin & Deesawadi, 2018) โดยคุณลักษณะของผู้นำที่ดีและมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้พนักงานปฏิบัติตามคำสั่งได้และอาจทำงานหนักมากขึ้นกว่างานที่ได้รับมอบหมาย

เพราะความศรัทธาและเชื่อมั่นในตัวผู้นำ (Khamkhong, 2022) ซึ่งสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันสูง เป็นประเด็นท้าทายของผู้ประกอบการ ที่ต้องใช้กระบวนการบริหารจัดการเพื่อสร้างกลยุทธ์ที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย เพราะการจัดการทุกขั้นตอน มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ นอกจากนี้ กระบวนการจัดการยังเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และเหมาะสม เนื่องจากแต่ละองค์กร มีปัจจัยความสำเร็จที่แตกต่างกัน การบริหารจัดการจึงมีความสำคัญ ทำให้องค์กรเจริญเติบโตและเป็นที่ยอมรับในตลาด ซึ่งเน้นย้ำถึงความสำคัญของผู้ประกอบการในฐานะผู้นำที่มีบทบาทในการสร้างและพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืนท่ามกลางวิกฤติและประเด็นท้าทายทางธุรกิจ

บทความวิชาการเรื่อง ผู้ประกอบการนวัตกรรมกับบทบาทการสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูล บทบาทผู้ประกอบการนวัตกรรมในมุมมองการเป็นผู้สร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่ โดยการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ให้อยู่รอด และเติบโตไปพร้อมกับความต้องการของตลาดและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา

กรอบในการวิเคราะห์

เนื่องจากผู้ประกอบการนวัตกรรมมีบทบาทในการนำและการบริหารจัดการครอบคลุมทุกภารกิจ เพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมรอบด้านและการแข่งขันในตลาด บทความนี้จึงกำหนดกรอบการวิเคราะห์ในประเด็นความหมายของผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการนวัตกรรมในองค์กร และบทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรมในมุมมองการเป็นผู้สร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่ จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์แยกเป็นประเด็นบทบาทผู้ประกอบการนวัตกรรมออกเป็น 4 ด้าน เพื่อความชัดเจนในการนำเสนอ

เนื้อหา

1. ความหมายของผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ

ผู้เขียนได้วิเคราะห์ความหมายของผู้ประกอบการจากแนวคิดของนักวิชาการ โดยสามารถสรุปได้ 3 แนวคิด ประกอบด้วย 1) ความหมายของผู้ประกอบการในแนวคิดการเป็นผู้ริเริ่มและผู้สร้างสิ่งใหม่ เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมถึงการเป็นผู้เริ่มต้นธุรกิจ โดยเป็นผู้สร้าง ผู้กำหนดกรอบแนวคิด และรูปแบบของธุรกิจ โดย Cambridge Dictionary (2023) ให้ความหมายว่า ผู้ประกอบการ คือ บุคคลที่เริ่มต้นธุรกิจของตนเอง โดยการมองเห็นโอกาสใหม่ทางธุรกิจ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการก่อตั้งธุรกิจและสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผู้ริเริ่มต้นและสร้างสรรค์องค์กรใหม่ด้วยตนเอง (Sihaturanont, 2018) 2) ความหมายของผู้ประกอบการในแนวคิดการเป็นผู้จัดการธุรกิจ แนวคิดนี้ The Revenue Department of Thailand (2022) ได้สรุปว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ไม่ว่าการกระทำดังกล่าวจะได้รับประโยชน์หรือไม่

คำตอบแทนหรือไม่ และไม่ว่าจะจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่ หากพิจารณาในแง่ของผู้ประกอบธุรกิจหมายถึง ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการ และผู้ประกอบการในการโฆษณา (Royal Academy, 2013) และ 3) ความหมายของผู้ประกอบการในแนวคิดการเป็นผู้รับความเสี่ยง แนวคิดนี้ รวมถึงการเป็นผู้จัดการธุรกิจและรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการจัดการธุรกิจ โดย Atawongsa & Satyarakwit (2014) ให้ความหมายว่า ผู้ประกอบการ คือ บุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการธุรกิจที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยง และเป็นบุคคลที่มองเห็นโอกาสทางธุรกิจ รวบรวมข้อมูล วางแผน ก่อตั้งธุรกิจโดยนำปัจจัยการผลิตมาดำเนินการด้วยวิธีที่สร้างสรรค์ เสนอขายในตลาดเพื่อหวังผลกำไรและพร้อมยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ในการดำเนินธุรกิจของตนเอง (Khamboonchoo & Rojanatrakul, 2022)

สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ริเริ่มสร้างกิจการใหม่ด้วยตนเอง โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดในการบริหารจัดการทรัพยากรของธุรกิจด้วยวิธีการใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายขององค์กร โดยรับผลตอบแทนที่เป็นกำไรและยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจดังกล่าว

สำหรับความหมายของการบริหารจัดการ วิเคราะห์ได้เป็น 2 แนวคิด ประกอบด้วย 1) ความหมายของการบริหารจัดการในแนวคิดที่เน้นเรื่องของคนเป็นหลัก ตามแนวคิดนี้ Bangmo (2015) กล่าวว่า การบริหารจัดการ หมายถึง ศิลปะในการใช้คนในการดำเนินงานที่ ประกอบกับ เงิน วัสดุอุปกรณ์

ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ความหมายของการบริหารจัดการในแนวคิดที่เน้นกระบวนการเป็นหลัก ตามแนวคิดนี้ Royal Academy (2013) ให้ความหมายว่า การจัดการ หมายถึง กระบวนการสั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินงาน เป็นกระบวนการทำงานของนักบริหารเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงโดยอาศัยผู้อื่นเป็นผู้ทำ รวมทั้งใช้กระบวนการวางแผน การจัดการองค์การ การนำและควบคุมงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Suksriwong, 2017)

สรุปความหมายของการบริหารจัดการ หมายถึง การอาศัยผู้อื่นให้ดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรในองค์กร ได้แก่ เงิน วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามกระบวนการของการวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการและมอบหมายงาน การประสานงาน และการควบคุมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งมีเป้าหมายสูงสุดคือความสำเร็จขององค์กร

2. ผู้ประกอบการนวัตกรรมในองค์กร

Satalkina & Steiner (2020) กล่าวว่า ผู้ประกอบการดิจิทัลเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนระบบนวัตกรรม ที่เปลี่ยนโครงสร้างเป้าหมาย และกลไกเครือข่ายของระบบธุรกิจโดยรวม ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับและมิติ ของระบบนวัตกรรม และนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่ระบบนวัตกรรม โดยได้ศึกษาพบความแตกต่างของปัจจัยที่กำหนดการเป็นผู้ประกอบการดิจิทัลใน 3 มิติหลัก ประกอบด้วย ผู้ประกอบการ กระบวนการของ ผู้ประกอบการ และระบบนิเวศ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยในอนาคต และเสนอแนะให้วิจัย

เกี่ยวกับ 1) การวิจัยผลกระทบของการจัดการที่เป็นดิจิทัลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม 2) การวิเคราะห์ความเปราะบางในระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการทำให้เป็นดิจิทัล และ 3) การใช้สหวิทยาการและวิทยาการเชิงระบบในการจัดการ ซึ่งปัจจุบัน นวัตกรรมดิจิทัลและบทบาทผู้ประกอบการในกระบวนการนวัตกรรม เป็นหัวข้องานวิจัยที่ได้รับความสนใจอย่างมาก จากความสำเร็จของผู้ประกอบการด้านดิจิทัลและการพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมขององค์กรที่เน้นนวัตกรรมใหม่มีส่วนสนับสนุนปรากฏการณ์นี้ การศึกษาแสดงให้เห็นว่า การวิจัยในอนาคตควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของนวัตกรรมดิจิทัลในองค์กรของผู้ประกอบการ ที่ครอบคลุมทั้ง ระดับบุคคล องค์กร และระดับระบบนิเวศขององค์กร (Felicetti, Corvello & Ammirato, 2023) Leonidou, Christofi, Vrontis & Thrassou (2020) ได้รวบรวมการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการนวัตกรรมและพัฒนาผู้ประกอบการ โดยทบทวนวรรณกรรมหลายมิติแบบบูรณาการ และให้ความสนใจเรื่องปฏิสัมพันธ์ของผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยกระดับการจัดการนวัตกรรมและพัฒนาผู้ประกอบการ ระบุช่องว่างการวิจัย และกำหนดแนวทางสำหรับงานวิจัยในอนาคต Zhao, Yang, Hughes, & Li (2021) เสนอทัศนะไว้ว่า แม้ว่านวัตกรรมรูปแบบธุรกิจจะได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา แต่มีช่องว่างเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดนวัตกรรมจากรูปแบบความตั้งใจและมุมมองฐานความรู้โดยสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างความตื่นตัวของผู้ประกอบการและนวัตกรรมรูปแบบธุรกิจ เพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ผู้ประกอบการ

บางรายประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์นวัตกรรมรูปแบบธุรกิจในขณะที่บางรายไม่ประสบความสำเร็จ พบว่า 1) ความตื่นตัวของผู้ประกอบการเอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมโมเดลธุรกิจ 2) การเรียนรู้เชิงสำรวจและการเรียนรู้เชิงแสวงหาผลประโยชน์เป็นสื่อกลางความสัมพันธ์ระหว่างความตื่นตัวของผู้ประกอบการกับนวัตกรรมรูปแบบธุรกิจ และ 3) การรับรู้ความเสี่ยงจะกลั่นกรองผลการประเมินประสิทธิผลของการเรียนรู้ ส่วน Berger, Briel, Davidsson & Kuckertz, (2021) ให้มุมมองว่า ปัจจุบัน ดิจิทัลเป็นพลังที่สำคัญที่สุดในการเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรม มีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันของผู้ประกอบการดิจิทัลและการวิจัยนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อรวบรวมงานวิจัยในอดีตและนำเสนอโอกาสสำหรับอนาคต และแนะนำเส้นทางสำหรับการวิจัยโดยเสนอให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับผู้ประกอบการดิจิทัลและนวัตกรรมดิจิทัล ควบคู่ไปกับการสร้างและทดสอบทฤษฎีที่รวมลักษณะเฉพาะของการแปลงเป็นดิจิทัล นอกจากนี้ Medase & Abdul-Basit (2020) ได้ศึกษาความสำคัญของแหล่งความรู้จากภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อนวัตกรรม พบว่า ทั้งแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกมีความจำเป็นในการบรรลุถึงระดับนวัตกรรมที่องค์กรต้องการ ประกอบด้วย ที่ปรึกษา พนักงาน และกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ แสดงให้เห็นว่า 1) ความรู้จากทั้ง 3 แหล่งมีความจำเป็นต่อความสามารถทางนวัตกรรมขององค์กร 2) ความจำเป็นของแหล่งความรู้ภายนอกแตกต่างกันตามประเภทของนวัตกรรม วิธีการดำเนินงาน และลักษณะเฉพาะของประเทศ 3) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของธุรกิจในประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่เพื่อความเป็นนวัตกรรมผ่าน

การทำงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องในตลาดทั้งทางตรงและทางอ้อม และนำเสนอวิธีการลงทุนในแหล่งข้อมูลภายนอกที่มีประโยชน์และเป็นที่ต้องการเพื่อส่งเสริมนวัตกรรม รวมทั้งใช้ประโยชน์จากบทบาทของที่ปรึกษา พนักงาน และกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการให้เอื้อประโยชน์ต่อองค์กรในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่

จากประเด็นผู้ประกอบการนวัตกรรมในองค์กร ผู้เขียนวิเคราะห์ได้ว่า ความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องของเทคโนโลยีดิจิทัลได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ประเด็นที่พบคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบกิจกรรมที่มีเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญในกระบวนการผลิตและบริการบนฐานของนวัตกรรม จนถือเป็นส่วนหนึ่งของวงจรธุรกิจขององค์กรสมัยใหม่ กระแสของแพลตฟอร์มทางดิจิทัลได้ช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาดที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงนี้ ส่งผลกระทบต่อองค์กรทั่วโลก ผู้ประกอบการ องค์กรเอกชน และองค์กรภาครัฐที่เริ่มดำเนินการตามการเปลี่ยนแปลงนี้ เพื่อการแข่งขัน การสร้างมูลค่า และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงให้โอกาสทางธุรกิจใหม่เท่านั้น แต่ยังก่อความท้าทายและทำให้เกิดช่องว่างใหม่ของธุรกิจในอนาคตอีกด้วย

3. บทบาทผู้ประกอบการนวัตกรรมในมุมมองการสร้างองค์กรสมัยใหม่

ในบทความนี้ ผู้เขียนได้วิเคราะห์และจัดแบ่งบทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรมในฐานะผู้รับผิดชอบการสร้างองค์กรออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.1 บทบาทผู้ประกอบกิจการนวัตกรรมด้านแนวคิดทางธุรกิจและการรับรู้ตนเอง โดย Li, Murad, Shahzad, Khan, Ashraf & CSK (2020) ได้สำรวจบทบาทแนวคิดทางธุรกิจ การรับรู้โอกาส รับรู้ความสามารถของตนเอง และความตั้งใจของผู้ประกอบการในประเทศจีน พบว่า แนวคิดทางธุรกิจของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความกระตือรือร้น การรับรู้ความสามารถของตนเอง และพฤติกรรมของผู้ประกอบการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพเชิงรุกช่วยปรับความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจของผู้ประกอบการและบทบาทของผู้ประกอบการในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ และ Newman, Tse, Schwarz & Nielsen (2018) ได้นำเสนอว่า ผลกระทบความเป็นผู้นำ ในการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างสร้างสรรค์ต่อพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมมีอิทธิพลมากขึ้นเมื่อพนักงานทำงานภายใต้ผู้นำที่เข้มแข็ง และยังพบว่า ภาวะผู้นำมีผลต่อการเชื่อมโยงพฤติกรรมที่รับรู้ความสามารถของตนเองอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งให้เห็นว่า ผู้นำที่มีแนวคิดทางธุรกิจ รับรู้ความสามารถของตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีของพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ และชี้แนะให้พนักงานใช้ประโยชน์จากโอกาสการเป็นผู้ประกอบการ มีแนวโน้มช่วยให้พฤติกรรมเชิงนวัตกรรมของพนักงานในการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น สำหรับสถานการณ์ขององค์กรในสังคมไทยปัจจุบัน มีความตึงเครียดจากความกดดันหลายด้าน ทำให้บรรยากาศในการทำงานสูญเสียความสมดุล จนอาจกลายเป็นปัญหาด้านคุณภาพของผลผลิต องค์กรจึงต้องปรับตัวโดยใช้ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อความอยู่รอด โดยเสนอแนวทางการพัฒนา

บรรยากาศการทำงานในองค์กรสมัยใหม่แบบสมดุล ได้แก่ การปรับบทบาทพฤติกรรมของผู้บริหาร องค์กรในฐานะพี่เลี้ยง จัดตั้งกลุ่มทีมงานที่ไม่เป็นทางการ สร้างพื้นที่สำหรับกิจกรรมที่ผ่อนคลาย และออกกำลังกาย และจัดกิจกรรมจิตอาสา (Chanthaprapawat, 2022)

3.2 บทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรม ด้านความรู้ และการจัดการความรู้ Boutcher, Berta, Urquhart & Gagliardi (2022) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารที่เป็นตัวกลางการนำความรู้ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร พบว่ามี 2 บทบาทที่เป็นทักษะสำคัญ ได้แก่ 1) การโน้มน้าวใจ ผู้อื่นถึงความต้องการและประโยชน์ของนวัตกรรม ในการปฏิบัติงาน และ 2) การทำหน้าที่เป็นผู้มีอิทธิพล เชิงกลยุทธ์ โดยระบุปัจจัยระดับองค์กรและระดับ ปัจเจกที่อาจมีอิทธิพลต่อความพยายามของผู้บริหาร ที่เป็นตัวกลางนำความรู้ในองค์กร นอกจากนี้ มีการ วิเคราะห์บทบาทและความรับผิดชอบของผู้จัดการ ฝ่ายปฏิบัติการที่ดีในอุตสาหกรรมอาหาร พบว่า ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามความรับผิดชอบมี 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การควบคุม การจัด องค์กร การจัดคนเข้าทำงาน และการกำกับดูแล และทักษะที่เชื่อมโยงกับปัญหามี 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน จิตสำนึกในการเป็นผู้บริหาร การสื่อสาร และความสงบนิ่งภายใต้ความกดดัน (Wolniak, 2019) ในขณะที่ Naowan & Taisaeng (2021) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้ประกอบการด้านการบริหาร จัดการเศรษฐกิจชุมชน โดยสรุปได้ว่า บทบาทของ ผู้ประกอบการ ได้แก่ การเผชิญกับความเสี่ยง ในการหาแหล่งจำหน่ายสินค้าที่หลากหลาย การจัดการเกี่ยวกับธุรกิจ และความเป็นอิสระ ในการจัดหาและนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ และ

Liao, Chen & Chen (2017) ศึกษาพบว่า การสนับสนุนแนวคิดของผู้ประกอบการ มีผลกระทบ เชิงบวกต่อความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร และ ความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กรมีความสัมพันธ์ กับนวัตกรรมของหน่วยงาน การมีแนวคิดเป็น ผู้ประกอบการ เป็นการประเมินความเหมาะสม ของโอกาสทางธุรกิจ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ การวางแผน และการดำเนินธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้ เพื่อสร้าง ผลกำไรและความสำเร็จขององค์กร บทบาทนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีแนวคิดในการเป็นผู้ประกอบการ มักมีความเป็นผู้นำ มีความกล้าหาญและความพร้อม ในการเริ่มต้นธุรกิจและรับมือกับสถานการณ์ ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้าง ความเป็นเลิศในองค์กร โดยต้องพัฒนาความรู้ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการรับมือกับการแข่งขัน ในตลาด และพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันสิ่งแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลง

3.3 บทบาทของผู้ประกอบการ นวัตกรรมด้านสังคม Saif & Ghania (2020) ได้สำรวจบทบาทตัวทำนายใหม่ของพฤติกรรม ผู้ประกอบการจริงและผู้ประกอบการที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคตสี่ชาติต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในประเทศจีน สรุปได้ว่า ความมุ่งมั่นในการก่อตั้งกิจการและ ความต้องการสำเร็จมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ผู้ประกอบการ และยังพบว่า ความสนใจและ ความมุ่งมั่นในการดำเนินกิจการ เป็นตัวกลางในการ สื่อสารความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสำเร็จ และพฤติกรรมของผู้ประกอบการ Zahra & Wriht (2016) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าใจบทบาททางสังคม ของการเป็นผู้ประกอบการ โดยกล่าวถึงความจำเป็น ที่ผู้ประกอบการต้องพิจารณาผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น

จากกิจกรรมเพื่อสังคม ซึ่งได้พัฒนาหลักการ 5 ข้อ ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงกิจกรรมผู้ประกอบการ ให้เข้ากับกิจกรรมทางสังคมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต ความก้าวหน้าและการเติบโตทางสังคม และเพิ่มคุณค่าการดำรงอยู่ของมนุษย์ 2) การลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ของกิจกรรมผู้ประกอบการ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) การกำหนดขอบเขตกิจกรรมของผู้ประกอบการในเวทีวิชาการ 4) การตระหนักถึงตัวคุณทางสังคมของผู้ประกอบการ และ 5) การแสวงหาคูณค่าแบบผสมผสานในระดับองค์กรโดยเน้นการสร้างสมดุลระหว่างความมั่งคั่งทางการเงิน สังคม และสิ่งแวดล้อม ประโยชน์ของการเป็นผู้ประกอบการ จะเพิ่มขึ้นพร้อมกับบทบาททางสังคม (McMullen & Warnick, 2016) สรุปได้ว่า ผลประกอบการไม่สามารถแก้ไขสถานะสังคมขององค์กรให้คงอยู่ได้ จึงควรรวมกลยุทธ์ทางธุรกิจและกิจกรรมเพื่อสังคมเข้าด้วยกัน เพื่อเติมเต็มความสมดุลในการบริหาร

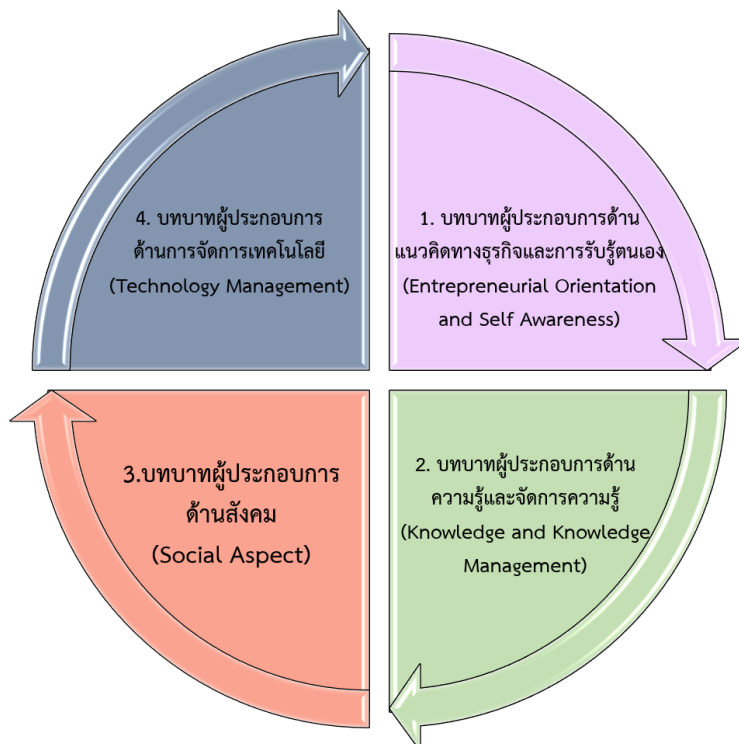
3.4 บทบาทของผู้ประกอบการด้านการจัดการเทคโนโลยี มีการศึกษาเรื่องผลกระทบของนวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อผลประกอบการขององค์กรและบทบาทการเป็นผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเติบโตของเศรษฐกิจและเป็นทรัพยากรสำคัญขององค์กร อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของทีมงานในองค์กรเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนขึ้นอยู่กับความสำคัญและพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น นวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถสร้างความแตกต่างของประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรทั้งปัจจุบันและอนาคต (Yunis, El-Kassar & Tarhini, 2017) แต่เนื่องจากองค์กรมีวัตถุประสงค์

และเป้าหมายหลายประการ ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขัน การสร้างผลกำไร และความอยู่รอดในระยะยาว แนวโน้มเรื่องความยั่งยืนจึงได้กลายเป็นกลยุทธ์สำคัญที่เป็นกลไกขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ประสิทธิภาพที่ดีกว่าซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเอง แต่ต้องใช้ทรัพยากรและความสามารถขององค์กร โดย Zhang, Khan, Lee & Salik (2019) ได้ตรวจสอบพบอิทธิพลของนวัตกรรมที่มีต่อประสิทธิภาพขององค์กรและมีบทบาทเป็นสื่อกลางความยั่งยืนของผู้บริหารของธุรกิจในปีที่ศึกษา บ่งชี้ได้ว่า นวัตกรรมจัดการและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญต่อความยั่งยืนและประสิทธิภาพขององค์กร ที่ผู้บริหารต้องพัฒนาบทบาทตนเองเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนและความอยู่รอดขององค์กรในระยะยาว

บทสรุป

ผู้ประกอบการนวัตกรรม เป็นส่วนหนึ่งของวงจรชีวิตธุรกิจ เป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร โดยแนวโน้มการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ในอนาคต ควรเน้นความยืดหยุ่นและความรวดเร็วในการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ จึงจะสามารถพัฒนาองค์กรของตนให้เติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในตลาดและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา โดยบทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรมในการสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่ ประกอบด้วย 1) บทบาทด้านแนวคิดธุรกิจและการรับรู้ตนเอง โดยเป็นผู้มีแนวคิดที่ชาญฉลาดทางธุรกิจและสามารถรับรู้ตนเองในโอกาส ความสามารถ และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการขององค์กร 2) บทบาทด้านความรู้และการจัดการความรู้ เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการจัดการองค์กร ขณะเดียวกัน ยังเป็นผู้จัดการ

ความรู้ และเป็นตัวกลางนำความรู้มาใช้ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสินค้าและบริการ โดยมี ความรับผิดชอบ 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การควบคุม การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน และการกำกับดูแล 3) บทบาทด้านสังคม เป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทผู้ประกอบการกับกิจกรรมทางสังคม โดยเชื่อมโยงกลยุทธ์ทางธุรกิจและกิจกรรมทางสังคมเข้าด้วยกันเพื่อความสมดุลในการบริหาร และ 4) บทบาทด้านการจัดการเทคโนโลยี โดยให้ความสำคัญกับนวัตกรรมการจัดการและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนและอยู่รอดในระยะยาว การแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อพนักงาน ที่เป็นส่วนส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในองค์กรได้ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาในบทความนี้ ตามภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่: บทบาทผู้ประกอบการนวัตกรรมในการสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

จากมุมมองของผู้เขียน เห็นว่า บทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรมในการสร้างสรรค์องค์กรสมัยใหม่ เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในยุคที่เทคโนโลยีและสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยความเข้าใจในความต้องการของตลาดและการนำเสนอความสามารถใหม่ ผู้ประกอบการจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเปลี่ยนแปลงและเพิ่มพูนความก้าวหน้าขององค์กรทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยหน้าที่ของผู้ประกอบการนวัตกรรมจะเกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า สร้างคุณค่าและความสามารถแตกต่างจากสินค้าและบริการที่มีอยู่ในตลาด ต้องมีความคิดสร้างสรรค์และความรับผิดชอบในการค้นหาและสร้างความสำเร็จใหม่ มีความเชื่อมั่นในการเปลี่ยนแปลง

แม้บางครั้งอาจพบปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้งานล้มเหลว ทั้งนี้ เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่สำคัญและเป็นประโยชน์มากกว่าในอนาคต และเสนอแนะให้มีการศึกษาต่อไปในอนาคต ดังนี้

1. การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประกอบการนวัตกรรมเพื่อการจัดการองค์กรในอนาคต เพื่อกำหนดกลยุทธ์การจัดการเชิงรุกให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง

2. การวิจัยด้านผู้ประกอบการนวัตกรรมในรูปแบบแบบสหวิทยาการ ที่ผสมผสานแนวคิดจากศาสตร์หลายแขนง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี กระบวนการสร้างนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่สามารถวิเคราะห์ได้จากหลากหลายศาสตร์นำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่ครอบคลุมประเด็นภายในและภายนอกองค์กร

3. การพัฒนาทฤษฎีเฉพาะสำหรับนวัตกรรม ที่เน้นรูปแบบสำหรับองค์กรในบริบทใหม่ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อให้เข้าใจกระบวนการนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการมากขึ้น และช่วยให้เกิดแนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการและองค์กรสมัยใหม่เพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Atawongsa, S., & Satyarakwit, S. (2014). The Effects of Entrepreneurial Orientation and Enterprise Characteristics on Thai Small and Medium Enterprises' Growth. *Suthiparithat*, 28(85), 61-79. (In Thai)
- Berger, E.S.C., Briel, F.V., Davidsson, P., & Kuckertz, A. (2021). Digital or not – The Future of Entrepreneurship and Innovation: Introduction to the Special Issue. *Journal of Business Research*, 125, 436-442
- Boutcher, F., Berta, W., Urquhart, R., & Gagliardi, A.R. (2022). The Roles, Activities and Impacts of Middle Managers who Function as Knowledge Brokers to Improve Care Delivery and Outcomes in Healthcare Organizations: a Critical Interpretive Synthesis. *BMC Health Serv Res*, 22, 11.
- Cambridge Dictionary. (2023). **Meaning of Entrepreneur**. Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/entrepreneur> [2023, 8 Jul.]
- Chanthaprapawat, K. (2022). Creation and Development of Working Atmosphere in Modern Organizations. *Journal of MCU Haripunchai Review*, 6(1), 61-74. (In Thai)

- Digital Government Development Agency. (2022). **Thailand Digital Government Development Plan 2023-2027**. Retrieved from <https://www.dga.or.th/wp-content/uploads/2023/05/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%92%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%90%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%A5%E0%B8%94%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%B1%E0%B8%A5%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%9B%E0%B8%B5-%E0%B8%9E.%E0%B8%A8.2566-2570.pdf> [2023, 6 Jul.]
- Felicetti, A.M., Corvello, V., & Ammirato, S. (2023). Digital Innovation in Entrepreneurial Firms: a Systematic Literature Review. **Rev Manag Sci**.
- Ghezzi, A., & Cavallo, A. (2020). Agile Business Model Innovation in Digital Entrepreneurship: Lean Startup Approaches. **J Bus Res**, **110**, 519–537.
- Jituea, N., Kittisaknawin, C., & Deesawadi, N. The role of leadership in organization development to the learning organization. **Veridian E-Journal, Silpakorn University**, **10**(2), 1738-1754. (In Thai)
- Khamboonchoo, K., & Rojanatrakul, T. (2022). The Qualities of Entrepreneurs and Strategies Affecting the Success for Business Operation of SMEs. **Journal of Roi Kaensarn Academi**, **7**(12), 407-421. (In Thai)
- Khamkhong, Y. (2022). Characteristics of Effective Leader: How to Create Self-Leadership. **Academic Journal Phranakhon Rajabhat University**. **13**(1), 391-412. (in Thai)
- Kohli, R., & Melville, NP. (2019) Digital Innovation: a Review and Synthesis. **Info Syst J**, **29**, 200–223.
- Krungsri Research. (2023). **Business and Industry Trends in Thailand 2023-2025**. Retrieved from <https://www.krungsri.com/th/research/industry/summary-outlook/industry-outlook-2023-2025> [2023, 25 Apr.]
- Leonidou, E., Christofi, M., Vrontis, D., & Thrassou, A. (2020). An Integrative Framework of Stakeholder Engagement for Innovation Management and Entrepreneurship Development. **journal of Business Research**, **119**, 245-258.

- Li, C., Murad, M., Shahzad, F., Khan, MAS., Ashraf, SF., & Dogbe, CSK. (2020). Entrepreneurial Passion to Entrepreneurial Behavior: Role of Entrepreneurial Alertness, Entrepreneurial Self-Efficacy and Proactive Personality. **Front. Psychol**, **11**,1611.
- Liao, Y., Chen, J., & Chen, I. (2017). The Relationship Between Entrepreneurial Orientation and Firm Performance: The Mediating Effect of Organizational Learning Capability. **Journal of Business Research**, **70**, 214-224.
- McMullen, J. S., & Warnick, B. (2016). The Downside of Blended Value and Hybrid Organizing. **Journal of Management Studies**, **53**, 630–662.
- Medase, S.K., & Abdul-Basit, S. (2020). External Knowledge Modes and Level Innovation Performance: Empirical Evidence from sub-Saharan Africa. **Journal of Innovation & Knowledge**, **5**(2), 81-95.
- Ministry of Industry. (2022). **Government Action Plan 2023-2027**. Bangkok: Ministry of Industry. (In Thai)
- Naowan, W., & Taisaeng, S. (2021). The Study The Role of Entrepreneurs in Community Economic Management. **Mahachulagajajara Journal**, **12**(1), 34-43. (In Thai)
- Newman, A., Tse, HHM., Schwarz, G., & Nielsen, I. (2018). The Effects of Employees' Creative Self-Efficacy on Innovative Behavior: The Role of Entrepreneurial Leadership. **Journal of Business Research**, **89**, 1-9.
- Royal Academy. (2013). **Royal Institute Dictionary 2011**. Bangkok: Nanmee Books. (In Thai)
- Poopatanapong, K., & Jearrajinda, N. (2020). The Impact of Technology Development on Employee Performance. **Rajapark Journal**, **14**(34), 86-100. (In Thai)
- Saif, H. A. A., & Ghanian, U. (2020). Need for Achievement as a Predictor of Entrepreneurial Behavior: The Mediating Role of Entrepreneurial Passion for Founding and Entrepreneurial Interest. **International Review of Management and Marketing**, **10**(1), 40-53.
- Satakina, L., & Steiner. G. (2020). Digital Entrepreneurship and its Role in Innovation Systems: A Systematic Literature Review as a Basis for Future Research Avenues for Sustainable Transitions. **Sustainability**, **12**(7), 2764.

- Sihatulanont, S. (2018). Environmental Factor in Supporting Young Entrepreneur. The Case Study of Student Faculty of Management Science, Silpakorn University Phetchaburi Information Technology Campus. **Veridian E-Journal, Silpakorn University**, 11(2), 1155-1168. (In Thai)
- Somkid Bangmo. (2015). **Organization and Management**. (7th ed.). Bangkok: Wittayapat. (In Thai)
- Suksriwong, S. (2017). **Management from the Executive' Viewpoint** (15th ed.). Bangkok: GP Cyber Print Co., Ltd. (In Thai)
- The Revenue Department of Thailand. (2022). **Provisions of the Revenue Code**. Retrieved from <https://www.rd.go.th/5205.html> [2023, 25 Mar.]
- Wolniak, R. (2019). Operation Manager and its Enterprise. **Production Engineering Archives**, 24, 1-4.
- Yunis, M., El-Kassar, A.-N., & Tarhini, A. (2017). Impact of ICT-based Innovations on Organizational Performance: The Role of Corporate Entrepreneurship. **Journal of Enterprise Information Management**, 30(1), 122-141.
- Zahra, S. A., & Wrigh, M. (2016). Understanding the Social Role of Entrepreneurship. **Journal of Management Studies**, 53(4), 610-629.
- Zhang, Y., Khan, U., Lee, S., & Salik, M. (2019). The Influence of Management Innovation and Technological Innovation on Organization Performance. A Mediating Role of Sustainability. **Sustainability**, 11(2), 495.
- Zhao, W., Yang, T., Hughes, K.D., & Li, H. (2021). Entrepreneurial Alertness and Business Model Innovation: The Role of Entrepreneurial Learning and Risk Perception. **Int Entrep Manag J**, 17, 839-864.
-